Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juan Jose Gabilondo Garitano

Bergara, Gipuzkoa (1942)

Aurkibidea

Biografia

Buruñondo auzoko Ziarreta baserrikoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren.

Zintak

BER-243

- **Proiektua**: Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Agirre, Elisabet - Jauregi , Jose Ramon "Epelde" - Larrañaga, Andoni
- **Data**: 1991-12-22
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Bergarako toponimia

- **Erref**: BER-243/001
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:05:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Elosu inguruko toponimia, batez ere Osintxu eta Murinondo azuoen ingururuan. Mendi-tontorren izenak.

Transkripzioa
- Goittik hasitta behera?
- Ba, ez dakit, zeuk esan nundik hasi.
- […] Pagola ta Kostei horrek. Hori ya… Kostei ta horrek ya… fuera de [mapa] egongo dittuk.
- Hemen dare, hemen dare.
- [Hor dare]?
- Ta hamen daukau […], ez dakiu oso ondo, zeaittik bat agertzen da bakarrik mapan. Bueno, beste bat be hemen dao ta ez dakiu zein dan zein. Honek dia tontor-unak dia. Aber, esate baterako, hau da Itxumendi ta hau da bidia beherutz doiana […]. [Dare] hiru tontortxo, […] ta hemen daukau Kostei ipintzen eban […] ta Pagola ipintzen dau.
- Hau […], orduan?
- Hau? Hau beste basarri bat, baiña ez dakit zein dan. Hemezazpixa bai, Eli? Hamabixan, e?
- Bai, bai. Kostei hemezazpi.
- Hemezazpi… Hemezazpi Kostei?
- […] dao, orduan.
- Baiña seguru?
- Bai, bai, hor besterik ez daok ta.
- Orduan…
- […] Kostei baldin bada, […] hor beheien behera dao Kostei. Hau… Itxumendi alderao… Hua dok Itxumendi, eztok?
- Ez, ez, ez…
- A, Itxumendi hau?
- Itxumendi hau.
- Bueno, aber…
- Altsasuko sozidadia, [Itxumendiko] gaiña.
- Itxumendi.
- Hurrenguak izenik badauka? Bide onduan [daona justu-justuan…].
- Horri deitzen [dotsau] Itxumendi geuk. Gure [terreno…] honutz gaiña, Pagola aldera daon bittartia Itxumendi. Gero bestia Pagolalde. Hau Pagolalde, hau [Pagolako…] Noraiño […]?
- Eske gaintxo txiki guztiak markauta dauzka, e? Punta-punta-puntak.
- Nahiz eta oso txikixak izan.
- Nahiz eta txiki-txikixak izan, hemen markauta agertzen dia.
- Itxumendi repetidoria…
- Hauxe.
- … hau.
- Hau da bidia.
- Hau da bidia Gorlara [doiana]. Hori dok Loidi. Loidi.
- Numerua?

- Ipinitta dauka, hogeta zazpi.
- […] baiña berriro zertzeko…
- A, hirurogei, orduan.
- Loidi. […] Pagola aldera […] guk geuk be Itxumendi esaten [dotseu], […] Itxumendi esaten jotsek. Hau be Itxumendi esaten jotsek ta hau be Itxumendi.
- [Hamaika].
- Gero hemendik gatozik, ba, Pagobedeinkatua […], baiña hamendik Itxumendi danetatik behera bajatuta ya Pagolara gatozik. Pagola hor behian dao… Hau […]?
- Ez, honek errekak dia.
- Hau dok errekia? A…
- Behe-beheko errekia.
- A, behe-behekua? Orduan, Olabarrixatik […] doian errekia.
- Nundik nora?
- Olabarrixatik. […] Olabarrixa Osintxu aldian […].
- Olabarrixa hau da…
- [Olabarrixa hau], […] errekia?
- Bai.
- [Eider zulua be hor egongo dok]?
- Hori da.
- Eider-zuloko errekia, orduan, hau?
- Bai, Eider-zulua nun…? Hau […]?
- Bueno, hau izen leikek…
- Hau jaiotzen da…
- Kanterako kantinian azpixan.
- […] Kantinia hauxe da…
- Kantinia […] Bueno, bien. Orduan, […] handik behera doian… […] handik goittik behera doiana […].
- Hau… ze izen emoten jatzue honi [errekiai]?
- Guk hortik… horraiñokua izenik ez [dotsau…].
- Ta handik beherakua?
- Guk honi [alde] honei Eider, Eider aldia esaten dotsau honi. Hemen behien be badao […]. Eider. Gero hortik… hemen esan dou Pagola, hamendik behera Pagola, hori Pagolaldia…
- Pagola.
- Gero hau… hau […], ba, hau izan leikek, ba, […] Laudats-aldia. […] hemen Pagobedeinkatua jaok hor tontortxo [horretan]. […]
- Pagobedeinkatua esan dozu?
- Pagobedeinkatua egon leikek… Laudats nun daok?
- Laudats ze da basarrixa?
- Bai. Zeatik Pagolatik… hau Pagola baldin bada, Laudats egon bihar dok… Laudats hamen.
- […]
- Hau Pagolaldia. Hau Pagola baldin bada… […] hau beste gaintxuau […] Itxumendi. […] dok… Loidi esan dok hau, eztok? Hau Itxumendi izengo dok, eztok? Bai, hau Itxumendi. Hau ya Pagola aldera, Pagola […], Pagolalde. Bidia hamen… behetik gorako bidia hamen ez jok markatzen, Miekatik gorakua?
- Miekatik gorakua? Mieka hau da…
- Muiñaotik gora doiana…

2. Bergarako toponimia

- **Erref**: BER-243/002

- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:05:00. **Bukatu**: 00:10:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Elosu, Osintxu eta Murinondo auzoen arteko toponimia.

Transkripzioa
- Pagolara doian bidia hori?
- Bai, bai. […] zihar badao beste pista moduko bat.
- Hau […]
- Hau berau?
- […]
- […]
- Pistak eta bidiak ez dittu ondo zertzen, e?
- Ez dittu ondo zertzen pistak eta bidiak? [Bueno], bide jenerala…
- Basarririk basarri doiana […].
- Bai, basarririk-basarri, baiña […].
- […]
- […]
- […] oin hasi [hor] goittik behera, Pagolatik goittik behera bagatoz. Oin hamen pista horri segidu.
- Hamen markau dozuna ze… ze zan hori?
- Pagolaldia edo…
- Pagolalde.
- Pagobedeinkatu gauza bera ala…?
- Pagobedeinkatua daok […] mendixa… hementxe inguruan [daok…].
- Ta ze da?
- Pago bat ta […].
- A! Pagua bera?
- Bai.
- Gero Laudatz edo basarri bat esan dozu…
- Bai.
- Hori nun egon leike?
- Vamos a ver. Hau […] baldin bada…
- Hau Mieka…
- Hori Mieka… Hemen inguruan.
- Ez jaku agertzen…
- Hemen inguruan egon bihar da hori.
- A! Hemen dao Laudatz…
- Bai, lekutara joiak!
- Bueno, igual ez da, e?
- Ta Mieka nun dao?
- Hau.
- […]
- Bixen bittartian…
- Bai, Hiruerreka.
- Hiruerreka da hau?
- Bai.
- […] beste [orri] bat da, e? Hau da hamaika.
- Hiruerreka [horren ondotik…].
- Hau da Mekolaldera doiana?
- Bai, […]
- Mieka, Hiruerreka…

- Ta hori Laudatz.
- Ondo dao?
- Bai.
- Hau da Mieka?
- Hau Mieka. […]?
- Bai, bai, baiña apuntau barik […]. Onduan daon gaintxo bat? Bertan daukan hola zelai-una bat edo… badauka izenik?
- Egon… Gaiñar.
- E?
- Gaiñar aldia, Gaiñar. Mieka […] Beistei haundiko… hau Gaiñar bai.
- Orduan, ahaztuta ez lagatzeko, Kostola ta…
- Ez…
- Ez. Pagola eta azpikua…
- Kostei.
- … Kostei.
- Bueno, hau ya lagako dou ala hemen inguruan ikusten dozu beste zerbait?
- […] Zabaleta aldia […], hortik Zabaletara egongo dia Mieka, [??]…
- [??] hau da?
- Hemen hona […] hau Beistegi izango da.
- Pagola?
- Ez, hau Beistegi dittuk. […] Hau ze ipintzen da honek?
- Gorostegi, baiña gaizki zertuta dao, hau Pagola da.
- A! Bien, bien. Bale. Hemendik honutz Pagolatik Miekara, esan juau, orduan… Aber, Mieka hamen.
- Mieka hemen…
- Mieka hemen […] Pagolara . Hemendik hona… Zabaletak nun dauaz, ba?
- Ze dia basarrixak?
- Bai.
- Zabaleta?
- Bai. Zabaleta [Arregi] ta… Egon, ba… Honutzao, e? Honutzao egon bihar dabe […], […] honutzao egon bihar dabe.
- Azpikuan?
- Mieka,…
- A! Zabaleta, hemen, Zabaleta. Zabaleta, [Azpilleta]…
- Baina honek gaizki dare ipinitta, e?
- A, gaizki dare? […] baserri batzuk […]… Ta hamen goixan dao beste bat. Bueno, hasiko gara behetik, barrenetik, basarrixekin? Bestela…
- Bai, [hamen] behetik gora […] goittik behera […] behetik gora […].
- Bueno, bidia behera jarraittuaz […] dou. Hau da…
- Zubixa.
- Bai. Zubixa barrixa, bariantia, hau zubi zaharra… honek izenik badauka zubi honek?
- Zubizarra. Zubizarra, baiña hau, hau frentekuau, e? Zaharra, e? Bestia Zubibarri. Hau Zubizarra.
- Bai, e…
- Zentrala, zentrala…
- Zentrala…
- […sartuta daon hori]…
- Bai.
- Zubizarra.

3. Murinondo auzoko baserrien izenak

- **Erref**: BER-243/003

- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:10:00. **Bukatu**: 00:15:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Murinondo auzoko toponimia; baserrien izenak.

Transkripzioa
- Zentrala esan dozu? Hori da…
- Turbinia esaten dotsau guk betik.
- Turbinia?
- Bai, […] daona. Guk Turbinia esaten dotsau beti.
- Hortik… Bueno, erreka kontran bertan pare bat… Hau […]?
- Horrek Laspiurrenak izango dittuk.
- Taillarra…
- Ta ondoko hau?
- A! Hori oin zera ipini juek… Lehenau marmolerixia izandakua dok hori.
- A… Etxiak berak badauka izenik?
- Ez.
- Ez? Orduan ezebez.
- Bueno, egon, egon, egon. Hau etxiau Barrenekua. Hau dok etxia, orduan. [Barreneko zerak] ein juan etxia, [baiña] ez daka izenik.
- Orduan laga eingo dou…
- Ez jakak horrek, ez jakak izenik, nik dakidala, behintzat, eta […]. Horrek lehenau taillarra [ein juan Igartuak]. Izenik ez daka horrek. Porejenplo [gurian etxiak] izena ipinitta jaukak, baiña horren etxian izenik sekula ez juat nik entzun. […] Tailleres Igartua edo […].
- Bueno, gero gorutz abixauta errekia pasau ta segiduan ezkerretara aldapia hasten dan onduan etxe batzuk…
- Muiñondo.
- E?
- Behetik gora ezkerretara, e? Muiñondo.
- Muiñondo…
- Muiñondo gaiñekua ta Muiñondo azpikua. Beste bat Malatu be badao gero, e!

- […]

- Ta atzeko hau?
- Hau Agarre. Baiña kamiñutik bestaldera, e! Eskumatara, e! Behetik gora. Agarre eskumatara dao bidetik, e?
- Agarre hemen dao… erreka kontran berta-bertan…
- Erreka kontran dauana, horixe, ba, lehen esan doun Igartuana!
- A!
- Izenik baekua izengo dok, orduan. Hau izengo dok, orduan, aber… Hau Laspiur dok?
- Bai.
- Hau bestiau dok hor beste zerian, zubixan beste tailler txiki bat […] ipini douna…
- Bai, bai.
- … […] Hori izango dok, orduan? [Etxia esan dozue], baiña etxia, orduan, harutz.
- Orduan… Muiñondo bi esan dittuzu.

- Gaiñekua ta Muiñondo azpikua.
- Gero Malatu.
- Malatu.
- Malatu zein da?
- Hori…
- […] parian daona?
- […] parian Malatu.
- Bai. Hau bide hau Malatuko bide hau hartuta?
- Bai, Etxeberrittak.
- Zenbat dia?
- Gaiñekua ta Azpikua.
- Hortik aurrera badao beste basarririk?
- Kostola.
- Kostola.
- Gero harutz Mekolalde torria.
- Mekolalde torria…
- Gero Mekolalde azpikua, estaziñuan onduan dauana.
- Estaziñuan justo onduan dao?
- Onduan daona, bai. Ta gaiñekaldekua haura izengo dok Agarremekolalde.
- Bueno, gero…
- [Hemen] atzera behetik gora.
- […] gorutz hasitta, eskumetara hemen…
- Eskumatara Agarre Muñao, Agarre.
- Jarraittuta, hamen bertan… ze izen dauka honek?
- Bai, [sozidade Muiñondonak] hori. Oin sozidadia, lehen eskolak. Oin, ba…
- Eta ondoko etxia?
- Hori eskola etxia dok, hori [Etxeberriana] dok.
- Eskola etxia?
- Lehen eskola-etxia, oin ba… oin badakik ze dan. Hau zuan lehen eskolia eta hori eskola-etxia. Oin daok, ba, oin sozidadia ta hori […] erosi juan ta…
- Eskola ta eskola-etxia?
- Bai.
- Lehenao hola.
- Hau bertan azpikaldian daon txaleta edo…?
- Etxalai dok hori.
- Zelan esan dozu hori?
- Etxe Alai.
- Bueno, gero dauzkau hiru edo segiduan.
- Zabaleta.
- Bai…
- Ezkerretara hori, e?
- Bai.
- Zabale goikua ta Zabale behekua. Bi bizitzako etxia dok, e?
- A! Bi bizitzako etxia?
- Bai, bi bizitzakua dok. Etxe bakarra, baiña bi bizitzakua.

4. Murinondo auzoko baserrien izenak

- **Erref**: BER-243/004
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:15:00. **Bukatu**: 00:20:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Murinondo auzoko toponimia; baserrien izenak. Aranerreka auzoko baserriak.

Transkripzioa
- Gero hamen txaletan…
- […], ipinitta [dao].
- Handikaldian…?
- San Blas.
- Ermittia da?
- Bai.
- Jarraittuta…
- Jauregi.
- Hori zein da?
- Jauregi.
- Gero daukau…
- Larraña txiki ta Larraña haundi.
- Ta hor bittartian daon […haundi batzuk]?
- Hori granjia hori, [berana, txikixana].
- Granjia apuntau dozu?
- Bai. Bidia jarraittuta, allegatzen gara hiru basarri izen berdiña daukenak edo…
- Bai, Beistei haundi.
- Lehelengua?
- Bai.
- Hurrengua?
- Beistei etxebarri.
- Ta azkena?
- Beistei guenengua edo goikua.
- Ez, ez, zeuk esaten dozuen moduan, e!
- Guk holan esaten juau. Gero segi gora Mieka.
- Bale. Gora ya ez daukau…
- Lehen esan dittuu ya, Pagolak eta horrek esan dittuu…
- Bueno, lehen esan dou erreka honen izena Hiruerreka dala, Mekolaldera doiana, eta beste honena?
- Abraiñerreka.
- Hau… honek danak badauka izenik, erreka bittarte guztiak? Auzua edo…
- Bueno, Azpilleta ta Santa Lutzia horrek. Bueno, horrek auzuok ya… Horrek daoz han aurrian bistan… Kokote auzua esaten jotsek horri.
- Bai.
- Hango aldiai ta.
- Bi basarri esan dittuzu hor… Santa Luzia?
- Santa Lutzia, Azpilleta ta Larrarte.
- … eta…?
- Larrarte.
- Larrarte. Bai. Hau, honek be auzo hau…
- Ez, ez, ez…
- … beste auzo bat da, ez?
- Hori da beste auzo bat.
- Errekiak erabagitzen dau?
- Bai, bai. Baiña Zabaleta ta horrek ez dittuk… Zabaleta […] topauko [dok], eztok?
- Zabaleta […].
- Hau izango da Zabaleta.
- A! Hau zan Zabaleta?
- Horrek ez dittuk hona…

- Apuntau eingo dou, e?
- Ez dittuk hona […]... Bai, erreka honek […].
- Eta honen izena? Auzo-izena edo badauka izenik?
- Kokote auzua ez dauka honek?
- Ez, ez, honek. Hau.
- Guria? Hau? Muñao auzua.
- Muñao auzua?
- Bai.
- Hartuko dou inguru hori? Pixkat […] hemen barrenian...
- […]
- Hau Zubizarra esan dozu dala...
- Bai.
- Beheko ibai haundixai?
- […] errekia ibai haundixa, ibaixa. Honi esaten dotsau, ba, Kanteria edo Zubibarri edo Zubizarra edo...
- Kanteria zeiñi?
- Kanteria, bai. […] Kanteria hori, Kanteria […].
- Oin zerak...
- […] daon hori Kanteria da.
- Kontainerrak darena?
- Hori dao... egon, itxoin.
- [...]
- Gero Kanteratik izenik baeko etxia esan juau.
- Hau zubixa, hau Kanteria...
- Muñaoko kamiñua...
- Hau... Hau gorutz...
- Aiskointxorreta esaten jakok honi
- Aizkoin zer?
- Aiskoi intxorreta.
- Aizkoi intxaurreta?
- Bai, Aiskointxorreta horri beheko barrenorri.
- Eta basarrixa bera?
- Aiskoi hor dao, Aiskoi, hor Kantera gaiñian daon hori.
- Hor inguruan badao beste basarrin bat?
- Ez. Bi bizitzakua da hori, Aiskoi.

5. Murinondo auzoko toponimia

- **Erref**: BER-243/005
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:20:00. **Bukatu**: 00:25:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Murinondo auzoko toponimia.

Transkripzioa
- Gero enpresen aldera badao besterik?
- Ugarte egon zuan, baiña haura […].
- A, egon zan eta ya ez dao, bota ein zeben ala?
- Haura erre ein zuan ta bota zuan ta gero alkatiak eindako […].
- A. Ya, ya…
- Hortxe, zuen, Dikarren...Ugarte.
- Ugartetik hor Santa Lutzia aldera hola bi sakonune bezela badare,

badauke izenik horrek?
- Ugarte bolua edo...
- Ze gehixao daukau hemen inguruan? Beste toki izenik bai?
- Toki izenak bai. Honek hortikaldera Arronaldia ta esaten dotseu guk.
- Arrona aldia? Zeri?
- Aber, […] Ziarreta.
- Ziarreta hemen dao.
- Oin beste bidiak hor Zabaleta aldera... Zabaleta esan dou daola...?
- Zabaleta?
- Hamen Abrain errekia, Ziarreta...
- Errekia hau, Ziarreta, Abrain errekia.
- Hamen, hamen […]. Honek aldionek hau bidiau errekara urtetzen dana, Arronaldia esaten jako honi, Arronaldia. Hortik aurrera gero Abrain erreka esan dogu […].
- Hori nun dao?
- Egon.
- Hau da Zabaleta.
- Hau da Zabaleta. Vamos a ver...
- Hemen barrenian txabolatxo batzuk-edo agertzen dia.
- Bai, hori da Abrain.
- Abrain?
- Bai, Abrain. Hori be lehenao basarrixa izandakua da.
- A bai, e?
- Bai. Bi edo hiru aldiz ein eta beti jausi […] etxia. Itxuria lurrak batuago[…] Zabaletak badaukaz ganauak eta […]. Hori beti [jausitta...].
- Zabaleta gaiñian daon tontortxo bat gertu-gertuan?
- […] bai... [Honek ez jok jakingo]. Zela esaten jako hari Zabaletaburuai?
- [Irubide ez].
- Zabaletaburuai. […] ez dau jakingo haura. […]. Ez daukazu ipinitta zeuk han?
- Aingeruburua edo...
- Bai, Aingelburu. Ez, Aingelburu honutzaokua, honutzao daok. Aingelburu daok hango aldera, Azpilleta aldera. Haura beste bat dok. Ez, ez da haura. Kauen...
- Ba! Igual da...
- […]
- Bueno, gero hemen... Mekolalde aldera badao zeoze izenakin? Zeatik hutsunia daukau hemen. Iñok ezebe ez dau esan alde honetan.
- Iruerreka esan dou...
- Bai. Hamen gaiñeko zeroi be esan dou Mieka onduan daona... eta hortik eta Kostola alderaiñok ezer ez daukau. Ez dao ezer hola...?
- Iruerrekatik honutz zera... Gaiñar […]. Gaiñar be esan juau, eztok?
- Bai.
- Gaiñar ta Iruerreka aldera beste izenik ez daok hor. Hor Larrañatik harutz, Larrañaundittik harutz hor ez dao beste izenik.
- [Egongo dittuk bai].
- Egongo dittuk bai?
- […]
- Bai! Danak? Zenbat? [zenbatek...]. […] Mieka ostera, [Miekaostekua...] honi Iruerrekatik guenai Laudatzera bittarte aldera Mieka ostia. Hori be bai, […] Iruerreka aldera.
- Mieka, Iruerreka, Laudatz...
- […]
- Miekatik beste bide bat be markauko jok, Mieka ta Laudatzera beste behera markauko jok.
- [Aldrebes...] ta ez naiz enteratzen.

- Bai, ikusi.
- Mieka ta Laudatz, bai.
- Miekatik Laudatzera bidia markauko jok.
- Bidia?
- Bai, bai...

6. Murinondo auzoko toponimia

- **Erref**: BER-243/006
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:25:00. **Bukatu**: 00:27:10

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Murinondo auzoko toponimia.

Transkripzioa
- Bai, bai, bidia dao bai. Bidia... Bai. Ez... danian egon bihar da bidia.
- Danian bidia?
- Miekatik gora bai!
- Ez, ez, Miekatik Laudatzera bidian.
- Bai?
- Baitta bi be bai! Behekua halamodukua, baiña goikua Miekatik erromaria bajaukak, ba, txabolia baiño... hori baiño goratxuauan ezkerretara? Handikan, behintzat, bide ona.
- Ez... Bueno, igual da.
- Ziarretan-ta piñudixan gaiñekaldetik zihar Laudatzera? Ta zerian, piñudixan erdittik be bai beste bat!
- Guk hemen bideik ezin dou topau ta... Miakaostia esan dozu?
- Bai. Hauxe, lehen esan dounori.
- Mieka...
- Mieka hemen.
- Laudatz... Iruerreka.
- Bueno, aber. Mieka, Laudatz, Iruerreka. Hemendik [...] bidia. Hemendik... hemen... bat igual hau izango dok.
- Gero oiñezko [...]...
- Bai, oiñezkua... oiñezkua... baiña hor, hor, hor nun dauen. Goratxuaotik beste bat, beste bat. Hau hobetxuaua. Baiña hamen be bidia, e? Hemen, hemen, hor markauta, gaiñera. Hor daok, hor, hor.
- Bai, bai.
- Orduan, Miaka ostia?
- Mieka ostia izengo litzake... hau Iruerreka... hemendik hiru erreka hor juntatzen dia, goixen bi, behian hiru, Mieka ostia hauxe, hementxe inguruan, goiko bidetik hauxe. Hemen. [...] bidetik hauxe Mieka ostia guk esaten douna, piñudixa-ta dauana.
- Bale.
- Hementxe, hementxe [...] goraiñokua Mieka ostia. Gero hemendik harutz ya Laudatzaldera. Hemen beste txabola bat be badao...
- Hola esaten jatzue, Laudatzaldia?
- Laudatzaldia, bai. Honi ya Laudatzaldia esaten jako. Honi ya hamendik Laudatzaldera, ba...
- Bale.

7. Sanantonabat auzoko baserri-izenak

- **Erref**: BER-243/007
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:27:10. **Bukatu**: 00:30:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Sanantonabat auzoko toponimia; erakin eta baserrien izenak. Sanantonabat eta Murinondo auzoen mugako toponimia.

Transkripzioa
- Bueno, gero hamen Turbinia-ta pasau ta hamen beste auzo-una txiki bat badao...
- San Anton.
- San Anton auzua da...
- Bai.
- ... izena, auzuan izena?
- San Anton, bai.
- Ta horko basarrixak zeintzuk dia?
- Hasi... [...]...
- Zubi... A! Zubi...?
- Bai.
- Zubi...?
- Zentrala [...].
- Zentrala hamen, hemen.
- Zentrala hamen. [...] harutz, orduan? Bestaldera?
- Bueno, bat dao bariantia [eindakuan] desmonte haundixa ein dana ta... Kurba-kurban daon bat.
- Basarte. [...]
- Gaiñian, gaiñian.
- Markatzen jok, baiña, [...]?
- Bai, bai.
- Azpikaldian darenak Beosin ta San Fausto.
- [...]?
- Bai, [...].
- Bueno... Laspiur ta Iberduero [...].
- Laspiur ta Iberduero... Laspiur gaiñian...
- O... Laspiur ez, Linazisoro.
- Linazisoro gaiñian [...]?
- Hoixe San Anton ermittia.
- Gero gaiñekaldian?
- Arimendi. Gero honutzao honek Albitxuak izengo dittuk.
- Bai...
- Albitxu.
- Albitxu. Bakarra?
- Ez, Albitxu bi bizitza: bat Otxoak daukana ta bestia alarguna edo... Ta Albitxubaso. Ta gaiñekaldian bestaldera...
- Albitxubaso San Anton da?
- Bai.
- Albitxubaso bai?
- Egon! Joe... ointxe ipini dostak dudan.
- Batzuk San Juanen-ta sartzen dabe ta...
- Bai, ba. Ba, ba... neuk be... Ez, Albitxubaso... Albitxu bai, Albitxubaso ez,

San Antonen ez dok sartuko ez. […] Beosin, San Fausto…
- Zein da azkena apuntau dozuna?
- Albitxaso edo hori.
- Ez, baiña Albitxaso hori lagaizu bestaldera, lagaizu bestaldera hori. San Fauston be ez da iñor bizi, Beosin be bi bizitzakua da. Ba, bi bizitzakua… oin bizitza bat. Lehenau bi izandakua, baiña oin bat.
- Basarte ta San Fausto bittartian hor ur-zirrindaran bat edo errekatxon bat badator?
- Bai, txiki-txiki bat.
- Badauka izenik horrek?
- Bai, Albitxuko itturrixa [izango dok]?
- Albitxuko itturrixa jaiotzen dok hori.
- Albitxuko itturrixa?
- Albitxuko itturrixa […] hori.
- Itturrixan jaiotzen da?
- Bai.
- […] Arimendiko bide azpi inguruan edo…?
- Bai.

8. Sanantonabat eta Basalgo auzoen mugako toponimia

- **Erref**: BER-243/008
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:30:00. **Bukatu**: 00:31:38

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Sanantonabat eta Basalgo auzoen mugako toponimia.

Transkripzioa
- Gero beste bat apuntau dozu hemen Iberduero parera doiana, hor […] aldetik.
- Hori […] bidia. Lehenau…
- Ez, hau errekia dok, baiña. Iberduero… hau be bai beste errekatxo bat. Ezebez, errekatxo bat. Itxuria berak ura hartuta jaukak Iberduerok. Bueno, hori beste aldiori hori Aldekortei esaten jakok horri kamiñuai. Aldekortei.
- Zelan, zelan?
- Aldekortei esaten jakok horri aurreko zerai, bestaldekua, kamiñutik bestaldia.
- Kamiño gaiñekaldia.
- Kamiño gaiñekaldia. Iberduerotik aurrera junda.
- Ta Iberduero?
- Bai.
- A!
- Hortik ya hamendik bertan honi ya Aldekortei esaten jakok.
- A, bai, bai, hau [gordeta] eukiko dot lehen be, baiña, bueno, badaezpada…
- Hori markauta eukiko dozue, klaro.
- Badaezpada apuntau eingo dot. Ez dao hola… San Anton auzuan bertan terrenon bat hola izen hola berezi batekin, ez?
- Gaiñera junda bai. Honek… […]. Garbe… Garbe ez, hau gorao dao.
- A! Bai, bai, apuntauta daukou. Larramendi edo?
- Larramendi, hori da.

9. Sanantonabat, San Lorentzo eta San Juan auzoen muga ingurua

- **Erref**: BER-243/009
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:31:38. **Bukatu**: 00:36:38

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Sanantonabat, San Lorentzo eta San Juan auzoen mugako toponimia; eraikin eta baserrien izenak.

Transkripzioa
- Eta Zubikua bestia?
- Zubikua.
- Gero beste zubi onduan daona?
- Barruti.
- Hau lehenau errotia zan ala?
- Bai.
- Bai?
- […]
- [...]
- Bai, baiña hau ez da ez San Anton, ez Muiñondo…
- Ez, ez, ez, San Lorentzo, San Lorentzo…
- … San Lorentzo… Ze da hori, erdiko tarte hori?
- Ja! Horrek… San Lorentzo […].
- Batzundako Goi-auzo be bada…
- Hortxe dao, ba.
- Hau Ameletxebarri San Juanera juango dok.
- Ameletxebarri […]…
- Honbre! Egun on!
- Bai, egun on! Egun edarra daok ta.
- Hori zela esan dozu?
- Ameletxebarri. Toponimua be bazan.
- Izena ze ipini [dok han, sozidadiari]? Hire etxiari ze izen ipini bihar jakuan. Honek lehenguakin jabixak, eztok, hi?
- Lehengunian ibili nitzuan horretxen buruz pentsatzen.
- Bautizau barik daok ala?
- E?
- Bautizau barik?
- Bautizau barik.
- Oingoz Eskoletxiakin lagako dou, orduan.
- E?
- Oingoz Eskoletxia apuntauta lagako dou.
- Bai.
- Eskoletxia apuntauta lagako doula oingoz!
- Lehengo ohittura zaharra…
- […]
- Ta Amilla auzo bezela bada ezer?
- Amilla, Amilla… Lehenau San Lorentzo lehenau haura.
- San Lorentzoko poligono hori…
- San Lorentzo ez zuan izango dana! Dana San Lorentzo zuan?
- Klaro, ba, zein, ba? Zer, ba?

- Hor... San Mateikua.
- Baiña ermittia San Lorentzo.
- Bai, ermittia [auzo...].
- Klaro!
- Horrek Sanantonabat edo oin...
- Egon!
- Beste ermitta bat zauan hor!
- [...] denporan ta nere denporan ez behintzet.
- Bai, nere denporan bai! Santa Engrazia!
- Bai, Santa Engrazia! Ha ez zuan auzua.
- A, a... Santa Engrazia...
- Santa Engrazia zuan kamiñeruendako... kamiñeruendako esaten jakuen hori... “los que recorren el mundo” edo esaten jakuen...
- Peregrinuak edo?
- [...] zuan zer bat, Santutxuk badauka... iguala.
- Ermittia [...], ez?
- Hori nun zauan?
- Hori...
- Hori zerian...
- Ointxe fabrikia dakana...
- “Bergaresa”, “Tornillería Bergaresa”... Bueno, zera. “Metagra”, “Metagra” aurrian.
- Bueno, hori galdetu ein bihar dot. Apuntau, “Metagra” aurrian, [apuntau barik], “Metagra” aurrian, Santa Engrazia?
- Santa Engrazia.
- Santa Engrazia?
- Santa Engrazia. Zubikua baiño pixka-pixkat lehentxuao. Ta Zubikuan Kanpos be baeuan basarrixa, Kanposkua, zera, tabernia.
- Hemen?
- Bai, Zubikuan onduan, Zubikuan, [zubipetik] hamabost metrora kamiño ertzian.
- Kanposkua?
- Bai.
- Apuntau hori be. Nun ipini bihar doun... hamen dana fabrikia...
- Klaro! Hemen dana... Zubikuan aurrekaldian ze izen jaukak taillarrak? Ez dakit [...]. Zubipetik urten, kamiño ertzian basarrixa jauan bi bizitzakua.
- Ta izena?
- Kanposkua.
- Kanposkua izena, e?
- Bai, Kanposkua. Mutil zaharra ta neska zaharra, Benigno ta Maria.
- Bai, hau [...].
- Ta hau... hori hor zerian... gero... Santa Engrazia, Ugarte esan dou... Ugarte bestaldian, Ugarten frente-frentian kamiño ertzian Santa Engrazia, bestaldetik, kamiñotik eskumatara. Hamendik goiazela, eskumatara.
- Hamendik goiazela eskuamatara... Osea, errekaldera?
- Errekaldera, bai.
- Ba... Opelaandik-eta Bergara alderau?
- Bai.
- Hementxe gutxi gorabehera.
- [...] errekalderao, [...] Bergara alderao han “Tornillería Bergaresa”k bajaukak, ba? Haretxen atian [...] mas o menos. Haren atzekaldian zuan kotonerixia. Kotonerixia... labanderixia. Opelan ta Santa Engrazian [...] labanderixia zuan lehenau-lehenau, erropak eta trapu zaharrak garbitzekua.

10. Aranerreka ta Murinondo auzoetako toponimia

- **Erref**: BER-243/010
- **Iraupena**: 0:05:00. **Hasi**: 00:36:38. **Bukatu**: 00:41:38

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:
Aranerreka edo "Kokote auzoko" toponimia; baserri-izenak. Murinondo auzoko toponimia.

Transkripzioa
- Oin jungo gara pixkat...
- Hori Kokote auzua pixkat hartu eingo juau ala?
- Kokote auzuan barri [...] larrei...
- Ez?
- Basarrixen izenak bai, baiña hortik aurrera...
- Bueno, bastante apuntau dou, e?
- Hori nahiko ondo [...].
- Hor Azpilleta ta Santa Luzia esan dou... Hortik eta Ziarreta edo Abrain-erreka aldera badao ezer?
- Hortxe lehen esan douna.
- A! Akordau ezinda geratu garana?
- Bai. Ta bestia [...] [Galluburu].
- Itsasmendi gaiñian daona?
- Bai, Itsasmendittik... [klaro], Zabaleta aldera.
- Bai, Itsasmendittik Zabaleta aldera.
- Bai, hori bai.
- [...] zeoze ahaztuta laga dozue [buruan...] ta galdetu dounik? Errekak pasau dittuu, tontorrak, etxiak...? Beste ermittan bat badao hemen nun edo nun? Ta hor Mekolalde aldian ez dao beste aparteko gauzarik?
- Mekolalden [...] ez dao gauzarik... auzokuak bertakuak [esan dotsue] ta besterik...
- Honek Beistegi hirurak, entzunda geunden gu, zeozek Beistei aldian badauka izenik?
- [...]
- Ez, ez?
- Hor Beisteittik behera [...] terrenuak beren izenak: Abeletxe ta...
- Bai, Abeletxe jaukak terrenuak, bai. Bai, terrenuak horrek badauka izena bai: Abeletxe.
- [...] terrenuak izenak badakez. [...] terrenuak beren izenak.
- Bai...
- Horrek Beistegi beti [...] Beistei behekua, Beistei halakua, Beisteietxebarri...
- Beistei haundixa baiño puskat beheratxuau Abeletxe, hori esaten jakok, bai. Ta gero Zabaleta aldera juaten [badok], Aanburu ta...
- Bai, horrek, horrek, holakuak.
- Bueno, aber, dakiuna [esango dou], orduan. Aber, segi, orduan! Beistei haundixa baiño puska-puskat beheratxuao.
- Haundixa da Azpikua, ez?
- Azpikua, bai.
- Handik eta?
- Behera.
- Larraiña haundi...

- [Larrañatik] bestaldera, Txiki aldera.
- Txiki...?
- [...] beheko kurbia. Hau?
- Etxeberri Beistegi...
- Hau Beistei etxeberri... Hamendik behera, hamentxe, Abeletxe, hementxe bertan. Bai. Hemen [...] Zabaleta aldera guazen orduan. Hemendik behera bajatu, hau kurbiau...
- Bai. Abeletxe?
- Ez, ez, [...] hau kurbiau hartu ta hemendik Zabaleta aldera. [...] hemendik kurbatik... [...] pasau dou... honek zera... Aalizpe.
- E?
- [...] Aalizpe, bai, [...], Aalizpe. Gero bide horretatik [...], bueno, ez dau pasau biharrik hemendik aurrera. Aalizpe. Hurrengo daok [...] sailla dok, [baiña] zuenan inguruan... Bueno, hortik puskat harutzao...
- Gaiñar ta horrek...
- Ez, Gaiñar honutz dok, bestaldera!
- [...]
- Nun? Nun?
- Aanburu, Gaiñar esan dou lehen.
- A, bai?
- Bai. Beste [...] gaiñekaldian esan dou Gaiñar. Baiña hemendik aurrera horretxen kontran daok... Aalizpe apuntau dok?
- Bai.
- Aurrerao Aranburu.
- Aranburu?
- Bai.
- Honek danok ze dia basuak ala...?
- Bai. Ez... basuak... mendixan...
- [...]?
- Bai, Aranburu. E... Alejandro, zela esaten jako hari... [...]? Zabalotei. San Martin jaixo zan etxia, Zabalotei.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-19

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com